CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
YVES BOT
prezentate la 20 noiembrie 2008 [1]

1. Prin prezenta acțiune, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, prin transmiterea la Organizația Maritimă Internațională (OMI) a unei propuneri privind controlul conformității navelor și a instalațiilor portuare cu cerințele cuprinse în capitolul XI-2 al Convenției internaționale din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (denumită în continuare „Convenția SOLAS"), și în Codul internațional pentru securitatea navelor și a instalațiilor portuare (denumit în continuare „Codul ISPS") [2], Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 10 CE și 71 CE și al articolului 80 alineatul (2) CE.

2. Prin propunerea formulată, Republica Elenă a transmis Comitetului privind securitatea maritimă al OMI liste de verificare („check lists") și alte instrumente pe care le-a considerat adecvate pentru asistarea statelor semnatare ale Convenției SOLAS în operațiunile de control al conformității navelor și a instalațiilor portuare cu cerințele prevăzute în această convenție, precum și în Codul ISPS.

3. Comisia apreciază că Republica Elenă a încălcat dreptul comunitar acționând în mod individual într-un domeniu care este de competența externă exclusivă a Comunității Europene, punând astfel în cauză principiul unității reprezentării externe a acesteia din urmă.

4. În prezentele concluzii vom expune motivele pentru care apreciem că prezenta acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor este întemeiată.

I — Cadrul juridic

5. Potrivit articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 725/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 privind consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare [3], intitulat „Obiective":

1 — Limba originală: franceza.
2 — Propunere din 18 martie 2005 (MSC 80/5/11).
3 — JO L 129, p. 6, Ediție specială, 07/vol. 13, p. 181.

„(1) Principalul obiectiv al prezentului regulament îl reprezintă instituirea și punerea în aplicare a unor măsuri comunitare care vizează consolidarea securității navelor utilizate în comerțul internațional și în traficul național și a instalațiilor portuare aferente acestora, în fața amenințărilor reprezentate de actele ilegale intenționate.

(2) Regulamentul vizează, în afară de aceasta, să furnizeze o bază pentru armonizarea interpretării și punerii în aplicare, precum și un control la nivel comunitar ale măsurilor speciale pentru întărirea securității maritime adoptate de către Conferința diplomatică a OMI la 12 decembrie 2002, care a modificat [Convenția SOLAS] și a instituit [Codul ISPS].”

[…]”

7. În anexa I la Regulamentul nr. 725/2004 figurează textul amendamentelor care integrează noul capitol XI-2 în anexa la Convenția SOLAS, în versiunea sa actualizată. În anexa II la acest regulament figurează textul codului ISPS, în versiunea sa actualizată.

II — Procedura precontencioasă

6. Articolul 9 din Regulamentul nr. 725/2004, intitulat „Punerea în aplicare și controlul conformității”, are următorul cuprins:

„(1) Statele membre îndeplinesc sarcinile administrative și de control cerute de dispozițiile măsurilor speciale de întărire a securității maritime prevăzute de Convenția SOLAS și de Codul ISPS. Acestea se asigură că toate mijloacele necesare sunt alocate și furnizate efectiv pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului regulament.

8. Considerând că propunerea națională depusă la 18 martie 2005 de Republica Elenă la Comitetul de siguranță maritimă al OMI încălca un domeniu ce aparține competenței externe exclusive a Comunității, Comisia a adresat acestui stat membru, la 10 mai 2005, o scrisoare de punere în întârziere, la care acest stat membru a răspuns la 7 iulie 2005.

9. Întrucât a considerat acest răspuns nesatisfăcător, la 19 decembrie 2005, Comisia a emis un aviz motivat, la care Republica Elenă a răspuns la 21 februarie 2006.

10. Întrucât a considerat în continuare neconvingătoare argumentele invocate de Republica Elenă, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

III — Acțiunea

11. Prin acțiunea formulată, Comisia solicită Curții:

— constatarea faptului că, prin transmiterea către OMI a unei propuneri privind controlul conformității navelor și a instalațiilor portuare cu cerințele cuprinse în capitolul XI-2 din Convenția SOLAS și în Codul ISPS, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 10 CE, 71 CE și al articolului 80 alineatul (2) CE, precum și

— obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată.

12. Republica Elenă solicită Curții:

— respingerea acțiunii și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

13. Prin Ordonanța președintelui Curții din 2 august 2007, a fost admisă intervenția Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în susținerea concluziilor Republicii Elene.

IV — Argumentele principale ale părților

14. Întemeindu-se pe jurisprudența rezultată din Hotărârea din 31 martie 1971, Comisia/Consiliul, cunoscută sub numele „AETR”[4], Comisia arată că, ulterior adoptării Regulamentului nr. 725/2004, care integrează în dreptul comunitar atât capitolul XI-2 din anexa la Convenția SOLAS, cât și Codul ISPS, Comunitatea deține o competență exclusivă la asumarea obligațiilor internaționale în domeniul acoperit prin acest regulament. Prin

4 — 22/70, Rec., p. 263.

urmare, în opinia Comisiei, numai Comunitatea are competența exclusivă să asigure aplicarea corectă la nivel comunitar a normelor în materie și să discute cu alte state membre ale OMI cu privire la punerea în aplicare corectă sau la dezvoltarea ulterioară a normelor cuprinse în Convenția SOLAS și în Codul ISPS. Prin urmare, statele membre nu ar mai avea competența de a prezenta poziții naționale în cadrul OMI în materiile care aparțin competenței exclusive a Comunității, cu excepția cazurilor în care au fost abilitate expres în acest scop de Comunitate.

15. Apărarea Republicii Elene se realizează prin invocarea următoarelor argumente.

16. În primul rând, Republica Elenă consideră că a respectat obligația de colaborare loială care îi revine în temeiul articolului 10 CE, prezentând, la 1 martie 2005, propunerea în litigiu Comitetului Marsec, prevăzut la articolul 11 din Regulamentul nr. 725/2004, pentru ca aceasta să poată fi discutată în cadrul reuniunii din 14 martie 2005 a acestui comitet în vederea adoptării unei poziții a Comunității. Republica Elenă arată că, acționând prin intermediul reprezentatului său, care prezidează Comitetul Marsec, Comisia nu a înscris însă această propunere pe ordinea de zi a reuniunii menționate mai sus. Republica Elenă a dedus din această împrejurare că astfel Comisia nu și-a îndeplinit obligația de cooperare loială care îi revine în temeiul articolului 10 CE.

17. În al doilea rând, Republica Elenă arată că prezentarea propunerii sale în cadrul OMI este o acțiune îndeplinită în contextul participării sale la organizația internațională în discuție. Or, participarea activă la o organizație internațională în calitate de membru nu presupune, în opinia sa, asumarea de angajamente internaționale, numai această ultimă ipoteză fiind acoperită de jurisprudența întemeiată pe Hotărârea AETR, citată anterior. Prezentarea propunerii elene nu ar aduce, așadar, atingere competenței exclusive a Comunității.

18. În al treilea rând, aspectul privind elaborarea și prezentarea de propuneri în cadrul OMI ar fi reglementat printr-un gentlemen's agreement adoptat de Consiliul Uniunii Europene în 1993. Acest gentlemen's agreement ar permite statelor membre să își prezinte propunerile la OMI nu numai în mod colectiv, ci și în mod individual, atunci când nu există o poziție a Comunității cu privire la problema respectivă.

19. În al patrulea rând, Republica Elenă consideră că, în situația în care, precum în speță, nu a fost adoptată o poziție a Comunității, protecția interesului comunitar este asigurată prin participarea activă a statelor membre în cadrul OMI, iar nu printr-o obligație de abținere de la participare. Orice obligație de participare pasivă, care s-ar

concretiza prin abținerea de a participa în cadrul procedurilor de elaborare a normelor OMI, ar conduce la restricționarea, la devalorizarea și, în final, la pierderea calității statutare de membru al acestei organizații. Pe de altă parte, în cazul în care, precum în speță, Comunitatea nu are calitatea de membru al OMI, o obligație de abținere de a participa nu ar asigura, cu atât mai mult, protecția interesului comunitar, tocmai pentru că abținerea statelor membre de a participa în cadrul procedurilor de elaborare a legislației nu ar permite să se apere acest interes, împrejurare care ar fi în avantajul statelor terțe.

20. În al cincilea rând, Republica Elenă arată că, la articolul 9 alineatul (1), însuși Regulamentul nr. 725/2004 acordă statelor membre competența exclusivă de a pune în aplicare, prin intermediul propriilor condiții, cerințele privitoare la siguranță impuse prin acest regulament și întemeiate pe modificările Convenției SOLAS și ale Codului ISPS. Or, atât formularea, cât și conținutul propunerii în litigiu ar corespunde spiritului legislației comunitare, care lasă statelor membre o mare putere de apreciere pentru a dezvolta cele mai bune practici în problemele tehnice.

21. În al șaselea rând, în ședință, Republica Elenă a susținut că articolul 307 CE ar confirma temeinicia argumentelor sale.

22. La rândul său, Regatul Unit prezintă trei argumente specifice. Acesta arată că, în speță, competența exclusivă a Comunității în domeniul siguranței maritime se limitează la sectoarele de activitate care fac parte din domeniile de aplicare ale Regulamentului nr. 725/2004 și ale Directivei 2005/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind consolidarea securității portuare [5]. Regatul Unit arată de asemenea că obligația de cooperare prevăzută la articolul 10 CE nu include obligația ca statele membre să faciliteze aderarea Comunității la organizațiile internaționale, în special atunci când, precum în cazul OMI, o organizație internațională nu este autorizată, în temeiul actului său constitutiv, să accepte ca părți entități precum Comunitatea. Regatul Unit mai consideră că, în sfârșit, Comisia ar fi trebuit să încerce să prezinte propunerea elenă Comitetului Marsec și să permită o dezbatere pe această temă pentru a-și îndeplini obligația de cooperare loială în conformitate cu articolul 10 CE.

V — Apreciere

23. Mai întâi trebuie amintite principiile stabilite de Curte în Hotărârea AETR, citată anterior, precum și contribuțiile jurisprudenței ulterioare în ceea ce privește, pe de o parte, existența unei competențe externe implicite și, pe de altă parte, caracterul exclusiv al unei astfel de competențe.

5 — JO L 310, p. 28, Ediție specială, 07/vol. 15, p. 50.

24. La punctele 16-18 și 22 din Hotărârea AETR, citată anterior, Curtea s-a pronunțat în sensul că această competență a Comunității de a încheia acorduri internaționale rezultă nu numai dintr-o atribuire explicită prin Tratatul CE, ci poate rezulta și din alte dispoziții ale tratatului sau din acte adoptate în cadrul acestor dispoziții de către instituțiile comunitare. În special, de fiecare dată când, pentru punerea în aplicare a unei politici comune prevăzute de tratat, Comunitatea a adoptat dispoziții de stabilire a unor norme comune, indiferent sub ce formă, statele membre nu mai au dreptul, individual sau colectiv, de a contracta cu țările terțe obligații care afectează aceste norme. Astfel, pe măsura instituirii acestor norme comune, numai Comunitatea este în măsură să își asume și să execute, cu efecte pentru întregul domeniu de aplicare al ordinii juridice comunitare, angajamentele contractate în legătură cu țările terțe. În plus, în măsura în care normele comunitare sunt adoptate pentru realizarea obiectivelor tratatului, statele membre nu pot, în afara cadrului instituțiilor comune, să își asume angajamente care pot afecta normele respective sau le pot influența în mod negativ domeniul de aplicare [6].

25. În această privință, Curtea a precizat că, dacă statele membre ar avea libertatea să încheie angajamente internaționale care să afecteze normele comune, realizarea obiectivului urmărit de aceste norme, precum și realizarea misiunii Comunității și a obiectivelor tratatului ar fi compromise [7].

26. Condițiile în care domeniul de aplicare al normelor comune poate fi afectat sau influențat în mod negativ prin angajamente internaționale asumate de statele membre și, în consecință, condițiile în care Comunitatea dobândește o competență externă exclusivă ca urmare a exercitării competenței sale interne au fost sintetizate de Curte în Hotărârile sale cunoscute sub numele „Cer deschis” [8] și amintite apoi în Hotărârea din 2 iunie 2005, Comisia/Luxemburg, citată anterior, precum și în Hotărârea din 14 iulie 2005, Comisia/Germania, citată anterior.

27. Această situație se regăsește atunci când aceste angajamente internaționale intră în domeniul de aplicare al normelor comune sau, în orice caz, într-un domeniu reglementat în mare parte de astfel de norme, chiar dacă nu există nicio contradicție între acestea și angajamentele menționate [9].

6 — A se vedea de asemenea Hotărârea din 2 iunie 2005, Comisia/Luxemburg (C-266/03, Rec., p. I-4805, punctul 40), precum și Hotărârea din 14 iulie 2005, Comisia/Germania (C-433/03, Rec., p. I-6985, punctul 42).

7 — Hotărârile citate anterior Comisia/Luxemburg (punctul 41) și Comisia/Germania (punctul 43).

8 — Hotărârile Curții din 5 noiembrie 2002, Comisia/Regatul Unit (C-466/98, Rec., p. I-9427), Comisia/Danemarca (C-467/98, Rec., p. I-9519), Comisia/Suedia (C-468/98, Rec., p. I-9575), Comisia/Finlanda (C-469/98, Rec., p. I-9627), Comisia/Belgia (C-471/98, Rec., p. I-9681), Comisia/Luxemburg (C-472/98, Rec., p. I-9741), Comisia/Austria (C-475/98, Rec., p. I-9797), și Comisia/Germania (C-476/98, Rec., p. I-9855).

9 — A se vedea în special Hotărârea din 14 iulie 2005, Comisia/Germania, citată anterior (punctul 45).

28. În acest fel, atunci când Comunitatea a inclus în actele sale legislative interne clauze referitoare la tratamentul care trebuie rezervat resortisanților țărilor terțe sau când a conferit în mod expres instituțiilor sale o competență pentru a negocia cu state terțe, Comunitatea dobândește o competență externă exclusivă în domeniile reglementate prin aceste acte [10].

29. În opinia Curții, situația este aceeași, chiar în absența unei clauze exprese care să abiliteze instituțiile sale să negocieze cu state terțe, atunci când Comunitatea a realizat o armonizare completă într-un domeniu determinat, întrucât normele comune adoptate astfel ar putea fi afectate în sensul Hotărârii AETR, citată anterior, dacă statele membre ar păstra o libertate de negociere cu statele terțe [11].

30. Considerăm că aceste elemente întemeiate pe jurisprudența Curții ar trebui să o determine să declare întemeiată prezenta acțiune în neîndeplinirea obligațiilor.

31. Astfel, suntem de părere că, prin transmiterea către Comitetul de siguranță maritimă al OMI a unor liste de verificare („check lists") și a altor instrumente pe care le consideră adecvate pentru asistarea statelor semnatare ale Convenției SOLAS în operațiunile de control al conformității navelor și a instalațiilor portuare cu cerințele cuprinse în această convenție, precum și în Codul ISPS, Republica Elenă a intervenit într-un domeniu care aparține competenței externe exclusive a Comunității. Acest domeniu se referă la consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare și este delimitat cu precizie de Regulamentul nr. 725/2004.

32. Prin adoptarea acestui regulament în temeiul articolului 80 alineatul (2) CE, legiuitorul comunitar a dorit ca obiectivul care vizează să fie „asigurată în permanență securitatea transporturilor maritime ale Comunității […] și a cetățenilor care utilizează acest tip de transport, precum și a mediului, în fața amenințării pe care o reprezintă actele ilegale intenționate, precum actele de terorism, actele de piraterie sau alte acte de acest tip" [12], să facă obiectul normelor comune la nivel comunitar în cadrul acelei părți a politicii comune în domeniul transporturilor privind navigația maritimă.

33. Astfel cum se arată în considerentul (5) al Regulamentului nr. 725/2004, acest obiectiv privind securitatea trebuie „să fie realizat prin adoptarea de măsuri corespunzătoare în domeniul politicii transporturilor maritime, stabilindu-se *norme comune* pentru interpre-

10 — *Ibidem* (punctul 46).
11 — *Ibidem* (punctul 47).
12 — Considerentul (2) al Regulamentului nr. 725/2004.

tarea, *punerea în aplicare și monitorizarea* [13], în cadrul Comunității, a dispozițiilor adoptate de Conferința Diplomatică a [OMI] la data de 12 decembrie 2002", și anume măsurile speciale pentru consolidarea securității maritime prevăzute în Convenția SOLAS, precum și în Codul ISPS. Articolul 1 alineatul (2) din acest regulament prevede, în această perspectivă, că acesta vizează „să furnizeze o bază pentru *armonizarea* interpretării și *punerii în aplicare*, precum și un *control la nivel comunitar*[14] [ale] măsurilor speciale".

34. Prin exercitarea de către Comunitate a competenței sale interne în domeniul navigației maritime și, mai exact, prin adoptarea normelor comune cu privire la consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare, aceasta a dobândit, în această măsură, o competență externă cu caracter exclusiv.

35. Astfel, trebuie să se constate că, întrucât Comunitatea a armonizat condițiile de interpretare, de aplicare și de control ale măsurilor speciale adoptate sub egida OMI și incluse în Regulamentul nr. 725/2004, normele comune prevăzute de acest regulament ar putea fi afectate dacă un stat membru ar păstra posibilitatea de a propune OMI, în mod individual, să adopte norme noi cu privire la punerea în aplicare și la controlul cerințelor cuprinse în capitolul XI-2 din Convenția SOLAS, precum și în Codul ISPS.

36. Mai exact, faptul de a prezenta OMI o propunere precum cea în discuție în prezenta cauză declanșează un proces care poate conduce la adoptarea, de către această organizație internațională, a unor noi norme referitoare la punerea în aplicare și la controlul standardelor cuprinse în capitolul XI-2 din Convenția SOLAS, precum și în Codul ISPS. Noile norme ar putea, în mod indirect, să aibă un impact asupra Regulamentului nr. 725/2004, tocmai pentru că acesta include capitolul XI-2 din Convenția SOLAS, precum și Codul ISPS în dreptul comunitar și armonizează, la nivel comunitar, aplicarea și controlul acestor măsuri.

37. Rezultă că, în domeniul acoperit de Regulamentul nr. 725/2004, statele membre nu mai au competența de a acționa individual la nivel internațional, fie prin asumarea de noi obligații, fie prin propuneri de modificare sau de completare a normelor existente. Astfel, alegând, prin adoptarea acestui regulament, să definească norme comune la nivel comunitar, statele membre nu se pot afla în situația de a li se recunoaște posibilitatea de a modifica, chiar în mod indirect, domeniul de aplicare al acestor norme, cu excepția cazului când un astfel de demers reprezintă rezultatul unei voințe comunitare.

13 — Sublinierea noastră.
14 — *Idem.*

38. Considerăm că un comportament precum cel al statului chemat în judecată de Comisie în prezenta procedură constituie, în plus, o încălcare a articolului 10 CE. Amintim, în această privință, că acest articol obligă statele membre să faciliteze Comunității îndeplinirea misiunii sale și să se abțină de la orice măsuri susceptibile de a pune în pericol realizarea scopurilor tratatului [15]. Arătăm de asemenea că, potrivit Curții, această obligație de cooperare loială este de aplicare generală și nu depinde nici de caracterul exclusiv al competenței comunitare în discuție, nici de eventualul drept al statelor membre de a-și asuma obligații față de state terțe [16].

39. Considerăm că, în împrejurări precum cele din prezenta cauză, un stat membru are obligația de abținere, care și-ar putea înceta efectele numai în cazul unei acțiuni concertate, hotărâtă la nivel comunitar.

40. Republica Elenă contestă neîndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul articolelor 10 CE, 71 CE și al articolului 80 alineatul (2) CE. Cu toate acestea, nu suntem convinși de argumentele pe care acest stat membru le-a invocat în apărare.

41. În primul rând, în ceea ce privește critica adusă Comisiei de a nu-și fi îndeplinit obligația de cooperare loială întrucât nu a înscris propunerea elenă pe ordinea de zi a reuniunii Comitetului Marsec din 14 martie 2005, avem sentimentul, prin prisma actelor dosarului, că Republica Elenă încerca mai degrabă să informeze celelalte state membre cu privire la propunerea sa națională prezentată OMI decât să determine o poziție a Comunității cu privire la acest subiect. Președinția acestui comitet a putut, prin urmare, să aprecieze că nu era oportun să înscrie propunerea menționată pe ordinea de zi a reuniunii din 14 martie 2005, fără ca un astfel de refuz să constituie o încălcare a articolului 10 CE.

42. Pe de altă parte, din observațiile prezentate Curții rezultă de asemenea că o coordonare comunitară având în special ca obiect aplicarea capitolului XI-2 din Convenția SOLAS, precum și a Codului ISPS a fost efectuată de Comisie în scopul prezentării unei poziții a Comunității cu ocazia celei de a 80-a sesiuni a Comitetului de siguranță maritimă al OMI. Astfel, Comisia a prezentat Consiliului, la 27 aprilie 2005, un document de lucru intitulat „IMO – European Community position to be adopted by the Council on maritime issues for the 80th session of the Maritime Safety Committee (MSC 80) meeting in London from 11 to 20 May 2005” [17]. Acest document a fost examinat de un grup de experți convocat de președinție la 29 aprilie 2005 și a fost confirmat de grupul de lucru privind afacerile maritime din cadrul Consiliului la 3 mai 2005 [18]. În paralel, din dosar rezultă că Republica Elenă a fost invitată de mai multe ori de Comisie să își retragă

15 — A se vedea în special Hotărârea din 14 iulie 2005, Comisia/Germania, citată anterior (punctul 63), precum și Hotărârea din 24 aprilie 2007, Comisia/Țările de Jos (C-523/04, Rep., p. I-3267, punctul 74).

16 — Hotărârea din 14 iulie 2005, Comisia/Germania, citată anterior (punctul 64 și jurisprudența citată).

17 — SEC(2005) 586.

18 — A se vedea anexele 2 și 3 la memoriul în replică al Comisiei.

propunerea națională depusă la 18 martie 2005 la OMI, dar fără succes. Faptul că în documentul care exprimă poziția Comunității nu se face referire la acest document poate fi perceput ca fiind rezultatul acestei atitudini a Republicii Elene.

43. În acest context, considerăm că nu i se poate imputa Comisiei că nu și-a îndeplinit obligația de a favoriza o coordonare comunitară.

44. În plus, împărtășim opinia Comisiei potrivit căreia, în măsura în care ordinea juridică comunitară nu se întemeiază pe principiul reciprocității, o eventuală încălcare de către această instituție a obligației de cooperare loială pe care o impune articolul 10 CE nu poate, în niciun caz, să îndreptățească un stat membru să justifice propriile încălcări ale dreptului comunitar, în speță, încălcarea competenței externe exclusive a Comunității.

45. În al doilea rând, spre deosebire de Republica Elenă, nu considerăm că jurisprudența întemeiată pe Hotărârea AETR, citată anterior, se poate limita la situația în care un stat membru a încălcat competența externă exclusivă a Comunității prin asumarea unui angajament internațional. Raționamentul dezvoltat de Curte pe parcursul desfășurării procedurilor în cauzele cu care a fost sesizată constă în a evita ca statele membre să încalce în mod individual sau colectiv un domeniu care este de competența externă exclusivă a Comunității. Această situație se regăsește atunci când intervenția unui stat poate să afecteze normele comune sau să modifice domeniul acestora. Or, astfel cum am arătat mai sus, un demers precum cel al Republicii Elene la OMI declanșează un proces care poate duce la adoptarea de către această organizație internațională a unor noi norme, acestea putând avea un efect asupra legislației comunitare existente.

46. În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe faptul că un gentlemen's agreement adoptat de Consiliu în 1993 ar permite statelor membre să înainteze propuneri în cadrul OMI nu numai în nume colectiv, ci și individual atunci când nu există o poziție comună, este dificil să se acorde acestui act efectele juridice pe care dorește să i le confere Republica Elenă. Astfel, din observațiile prezentate Curții de Comisie rezultă că acest „gentlemen's agreement" este o declarație făcută de această instituție și consemnată în minuta întocmită de Consiliu cu ocazia reuniunii grupului de lucru privind transporturile din 14 decembrie 1993. Nu este, așadar, vorba despre un act obligatoriu, care, în plus, nu poate fi asimilat unui acord interinstituțional. Mai mult, conținutul acestei declarații, precum și celelalte extrase din minutele citate în actele prezentate Curții confirmă mai degrabă teza Comisiei, la care subscriem și care poate fi sintetizată astfel: competența exclusivă a Comunității nu împiedică participarea activă

a statelor membre în cadrul OMI, cu condiția ca pozițiile adoptate de aceste state în cadrul acestei organizații internaționale să fi făcut, în prealabil, obiectul unei coordonări comunitare.

47. În al patrulea rând, împrejurarea potrivit căreia Comunitatea nu are calitatea de membru al OMI nu poate, în opinia noastră, să autorizeze statele membre să prezinte acestei organizații internaționale propuneri naționale într-un domeniu care aparține competenței externe exclusive a Comunității. În această privință împărtășim opinia Comisiei potrivit căreia, dacă o organizație internațională nu îi permite să acționeze în calitate de reprezentantă legală a Comunității într-un domeniu de competență comunitară exclusivă, o astfel de competență poate fi exercitată prin intermediul statelor membre care acționează în mod solidar în interesul Comunității și cu autorizarea acesteia din urmă [19]. O poziție a Comunității precum cea pe care am menționat-o în susținerile noastre precedente poate fi, așadar, exprimată în fața unei organizații internaționale la care Comunitatea nu este membră. Necesitatea unei astfel de poziții este de altfel amintită de legiuitorul comunitar în cuprinsul articolului 10 alineatul (4) din Regulamentul nr. 725/2004, care prevede că, „[Î]n sensul prezentului regulament și pentru a reduce riscurile de conflict între legislația maritimă a Comunității și instrumentele internaționale, statele membre și Comisia cooperează, prin intermediul unor întâlniri de coordonare și/sau prin alte mijloace adecvate, pentru a adopta, după caz, o poziție comună sau o abordare comună în cadrul forurilor internaționale competente”.

48. În al cincilea rând, nu acceptăm argumentul că din articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 725/2004 se deduce efectul potrivit căruia competența exclusivă a Comunității nu se extinde la aplicarea de către statele membre a cerințelor conținute în capitolul XI-2 din Convenția SOLAS, precum și în Codul ISPS, astfel cum au fost incluse în acest regulament.

49. Într-adevăr, trebuie amintit că armonizarea condițiilor de aplicare și de control ale unor măsuri speciale pentru a consolida securitatea maritimă adoptate de Conferința diplomatică a OMI la 12 decembrie 2002 constituie tocmai, potrivit articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 725/2004, unul dintre principalele obiective ale acestui regulament. În plus, articolul 9 alineatul (1) din regulamentul menționat reprezintă o prevedere clasică a unei astfel de reglementări, care necesită, pentru a fi aplicată, utilizarea aparatului administrativ al statelor membre. Aplicarea descentralizată a dreptului comunitar nu poate, în opinia noastră, să aibă ca efect să confere statelor membre, într-un domeniu care aparține competenței exclusive a Comunității, competența să dezvolte la nivel

19 — A se vedea în acest sens Avizul 2/91 din 19 martie 1993 (Rec., p. I-1061, punctul 5).

internațional o armonizare a normelor de control, aceasta trebuind să fie mai întâi agreată la nivel comunitar, în conformitate cu Regulamentul nr. 725/2004.

50. În al șaselea și ultimul rând, considerăm că argumentul întemeiat pe articolul 307 CE este irelevant. Prezenta cauză nu pune în discuție drepturile și obligațiile care rezultă dintr-o convenție încheiată anterior datei aderării Republicii Elene la Comunitatea Europeană. În special, prezenta acțiune nu are ca obiect să împiedice acest stat membru să participe la lucrările OMI în calitate de membru activ al acestei organizații. Este vorba numai despre faptul de a se indica Republicii Elene că, într-un domeniu care aparține competenței externe exclusive a Comunității, participarea sa la OMI nu o poate scuti de restricțiile care rezultă din adoptarea la nivel comunitar a unor norme comune tuturor statelor membre.

VI — Concluzie

51. În lumina considerațiilor precedente, propunem Curții:

— să constate că, prin transmiterea la Organizația Maritimă Internațională a unei propuneri privind controlul conformității navelor și a instalațiilor portuare cu cerințele cuprinse în capitolul XI-2 al Convenției internaționale din 1974 pentru ocrotirea vieții omenești pe mare și în Codul internațional pentru securitatea navelor și a instalațiilor portuare, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 10 CE și 71 CE și al articolului 80 alineatul (2) CE, precum și în temeiul Regulamentului (CE) nr. 725/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 privind consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare;

— să oblige Republica Elenă la plata cheltuielilor de judecată, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord suportând propriile cheltuieli de judecată.